

УДК 658.27 : 65.014.1

Цівінський А.А., магістрант гр. МОМ-24, ФБСО
 Науковий керівник: Сотник А.А., к.е.н., доц.
 Державний університет «Житомирська політехніка»

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Перехід до ринкових умов господарювання, з одного боку загострив проблему управління активами підприємства, а з іншого, - розширив можливості щодо забезпечення ефективності даного процесу. Актуальність теми дослідження в умовах турбулентності та нестабільності зовнішнього середовища, викликаних соціально-економічними та політичними потрясіннями, а також воєнним станом в країні пояснюється тим, що: від успішного управління активами підприємства залежить ефективність функціонування підприємства і тим, що за ринкових умов під активами розуміються не лише частини майнового комплексу, а й підприємство цілком, а це вимагає комплексного та об'єктивного підходу до управління активами та забезпечення безперервного процесу їх відтворення.

Таким чином, сформовані на початковому етапі діяльності підприємства необоротні активи вимагають постійного управління ними. Це управління здійснюється в різних формах та різними функціональними підрозділами підприємства. Частина функцій цього управління покладена на фінансовий менеджмент підприємства. Процес управління необоротними активами здійснюється на підприємстві за такими основними етапами [1; 2]:

1. Аналіз необоротних активів підприємства у попередньому періоді проводиться з метою вивчення динаміки загального їх обсягу та складу, ступеня їх придатності, інтенсивності оновлення та ефективності використання. На першій стадії аналізу розглядається динаміка загального обсягу необоротних активів підприємства – темпи їх зростання в порівнянні з темпами зростання обсягу виробництва та реалізації продукції, обсягу операційних оборотних активів, загальної суми необоротних активів. У процесі цього аналізу вивчається зміна коефіцієнта участі операційних активів у загальній сумі операційних активів.

2. Оптимізація загального обсягу та складу необоротних активів підприємства. Така оптимізація здійснюється з урахуванням розкритих у процесі аналізу можливих резервів підвищення виробничого використання активів у майбутньому періоді. До основних з таких резервів належать: підвищення продуктивного використання активів у часі (за рахунок приросту коефіцієнтів змінності та безперервності їх роботи) та підвищення продуктивного використання необоротних активів за потужністю (за рахунок зростання продуктивності окремих їх видів у межах передбаченої технічної потужності). У процесі оптимізації загального обсягу необоротних активів з їх складу виключаються ті види, які беруть участь у виробничому процесі з різних причин.

3. Забезпечення правильного нарахування амортизації необоротних активів, яка здійснюється протягом терміну корисного використання відповідного активу, що встановлюється підприємством. При визначенні терміну корисного використання (експлуатації) слід враховувати: очікуване використання активу підприємством з урахуванням його потужності, продуктивності чи іншого корисного ефекту; передбачуваний фізичний та моральний (функціональний) знос; правові чи інші обмеження щодо термінів використання окремих видів активу; інші фактори, що відображають специфіку експлуатації відповідного активу в операційному процесі.

4. Забезпечення своєчасного оновлення необоротних активів на основі визначення необхідного рівня інтенсивності оновлення окремих груп необоротних активів; розрахунку загального обсягу активів, що підлягають оновленню у майбутньому періоді; встановлення основних форм та вартості оновлення різних груп активів.

5. Забезпечення ефективного використання активів підприємства за рахунок розроблення системи заходів, спрямованих на підвищення коефіцієнтів рентабельності та виробничої віддачі необоротних активів.

6. Вибір джерел фінансування необоротних активів, серед яких варто виділити: власний капітал, довгостроковий позиковий капітал (довгостроковий банківський кредит, лізинг тощо) або змішане фінансування.

Отже, забезпечення ефективності використання необоротних активів вимагає постійного управління ними, яке здійснюється в різних формах. Основною метою управління необоротними активами є фінансування їх своєчасного оновлення та підвищення ефективності використання.

Список використаних джерел:

5. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки ; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
6. Фінансовий менеджмент: підручник. Під заг. ред. А.М. Поддєрьогіна. 2-ге вид. перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.